

**Raadsvergadering
03-12-2020**

Voorstel tot Uitvoeringsprogramma OD 2021

Van:	<i>College (portefeuillehouders Strous en Snijckers)</i>
Voorstel:	Voorgesteld wordt om: 1. Kennis te nemen van het Uitvoeringsprogramma 2021 van de OD 2. Kennis te nemen van de financiële dekking van 272.000 euro voor de extra projecten en werkzaamheden 3. In te stemmen met de dekking van 127.000 euro uit de algemene reserve indien de extra WABO leges inkomsten niet voldoende zijn
Bijlagen:	<u>Bijgevoegd:</u> Bijlage 1: Projectenoverzicht 2021 Bijlage 2: Uitvoeringsprogramma 2021 MER-OD; Bijlage 3: <i>UP2021-in-1-oogopslag</i>; <u>Ter inzage:</u>

*Namens het college van burgemeester en wethouders,
De secretaris,*

Toelichting

Voorstel tot Uitvoeringsprogramma OD 2021

Inleiding:

De MER-Omgevingsdienst (MER-OD) werkt als opdrachtnemer van de gemeente Maasgouw op basis van een bestuurlijk vastgesteld Uitvoeringsprogramma (UP). Het vaststellen van een uitvoeringsprogramma is bovendien een wettelijke verplichting op grond van het Besluit omgevingsrecht (Bor). In dit UP 2021- een bijstelling van het UP2020 - zijn de taken beschreven die door de gemeente Maasgouw (evenals de twee andere MER-gemeenten) aan de MER-OD worden opgedragen. Deze taken bestaan grotendeels uit reguliere wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hieronder zijn begrepen de taken die de MER-OD uitvoert binnen de netwerk-RUD Limburg Noord. Daarnaast voert de MER-OD projecten uit en participeert zij in lokale activiteiten die door de opdrachtgevers worden gewenst.

In het verleden werd de raad in het begin van het jaar door een RIB over het Uitvoeringsprogramma en de financiering daarvan geïnformeerd. Vanwege de gemaakte keuze ten aanzien van de begroting 2021 moet nu echter vooraf de dekking zijn aangegeven, vandaar dit voorstel. Voorheen werd per kwartaal beoordeeld of de geplande inkomsten (uit leges) in lijn liepen met de verwachtingen en zo nodig werden andere keuzes in het UP gemaakt.

Beslispunten:

1. Kennis te nemen van het Uitvoeringsprogramma 2021 van de OD
2. Kennis te nemen van de financiële dekking van 272.000 euro voor de extra projecten en werkzaamheden
3. In te stemmen met de dekking van 127.000 euro uit de algemene reserve indien de extra WABO leges inkomsten niet voldoende zijn

Argumenten:

1.1 Dit programma is het resultaat van een intensief proces, waarin bestuurlijke en ambtelijke input en periodieke tussentijdse terugkoppeling heeft plaatsgevonden.

In het Uitvoeringsprogramma zijn alle verplichte wettelijke taken opgenomen evenals alle door de gemeente Maasgouw gewenste lokale activiteiten, aandachtspunten en projecten. Hiertoe is in het voortraject intensief overleg geweest tussen gemeente en MER-OD, en is bovenal zorg gedragen voor bestuurlijke input- en terugkoppelmomenten. Er is ook gekeken naar bezuinigen en een aantal taken is geschrapt. Aan alle taken zijn vervolgens uren gekoppeld. Daar waar mogelijk zijn taken geschrapt of het aantal uren naar beneden gebracht om te bezuinigen.

1.2 In het Uitvoeringsprogramma zijn alle wettelijke taken en gewenste lokale accenten en projecten opgenomen. Met dit Uitvoeringsprogramma is het duidelijk welke werkzaamheden in 2021 worden geleverd.

Het Uitvoeringsprogramma 2021 is een actualisatie van het Uitvoeringsprogramma 2020, waarin naast alle wettelijk verplichte taken ook de gewenste lokale accenten en aangedragen projecten zijn opgenomen. Ten opzichte van het Uitvoeringsprogramma 2020 is een aantal wijzigingen/actualisaties aangebracht, mede als gevolg van geconstateerde ontwikkelingen/trends in het afgelopen jaar of ontwikkelingen/trends die worden voorzien voor 2021. Onderstaand de belangrijkste:

- Vergunningverlening Wabo: De bouwsector heeft - na de sterke groei in 2018 en 2019 - in 2020 een pas op de plaats gemaakt. Er was geen sprake van een (significante) nieuwe toename van het aantal bouwplannen. Wel een zichtbare verschuiving naar meer omvang/complexiteit van de bouwplannen. Mooie indicator hiervoor is de hoge legesinkomsten over 2020. De verwachting bestaat dat dit aantal zich in 2021 bestendigt. De (verwachte) benodigde capaciteit blijft gelijk ten opzichte van 2020;
- Toezicht milieu (bedrijven): het toezichtsprogramma voor de integrale milieucontroles bij bedrijven wordt jaarlijks voorbereid door de RUD. Op basis van de regionaal vastgestelde risicoanalyse wordt een aantal bedrijven geselecteerd dat in 2021 aan een bedrijfscontrole wordt onderworpen. Wel is een deel

van de zogenoemde niet-basistaak milieucontroles geschrapt. Het gaat hier om controles bij bedrijven, die niet onder het basistakenpakket van de RUD vallen en waarbij de gemeente zelf keuzevrijheid heeft om deze wel of niet uit te voeren. Per saldo gaat het om ongeveer 20 controles en 200 uur minder milieutoezicht voor 2021.

- **Energiebesparingscontroles:** een speciaal onderdeel van het bedrijfsmatig toezicht vormen de energiebesparingscontroles bij bedrijven; bedrijven met een hoog besparingspotentieel worden door een energiespecialist van de MER-OD bezocht en geattendeerd op de te behalen energie- (en daarmee kosten)besparingsmogelijkheden.
- **Toezicht bouwen:** De verwachting is dat het aantal bouwplannen ongeveer gelijk zal zijn aan 2020. Om die reden houden we bij het bouwtoezicht rekening met (nagenoeg) eenzelfde inzet als in 2020. Het toezicht vindt - in de lijn van de afgelopen jaren - plaats op alle vergunde bouwwerken vanaf een eengezinswoning; kleinere bouwwerken (aanbouw, garage, tuinhuis, erfafscheiding, dakkapel, etc.) worden niet gecontroleerd; geen significante wijzigingen in benodigde uren;
- **Vergunningverlening APV:** in 2020 is de geraamde personele capaciteit heel anders benut dan voorzien, een en ander als gevolg van de coronacrisis. Er hebben nauwelijks evenementen en activiteiten in de horeca plaatsgevonden. De personele inzet heeft zich verplaatst van formele afhandeling van aanvragen en meldingen naar informele werkzaamheden (advisering coronateams, vragen van ondernemers over de corona noodmaatregelen), ook zijn medewerkers deels op andere taken ingezet. Voor 2021 is het moeilijk voorspellen en daarom wordt voor dit vakgebied de raming van 2020 aangehouden;
- **Gebiedsgericht toezicht (boa's):** voor 2021 gelden - in lijn met 2020 - enkele nieuwe aandachtspunten met betrekking tot het gebiedsgericht toezicht: extra toezicht op milieuparkjes en meer en gericht handhaven van het hondenbeleid (controle op hotspot-locaties tijdens piektijden / controle op opruimmiddelen). Voor de intensievere handhaving van het hondenbeleid is door de raad structureel een bedrag beschikbaar gesteld van € 7.500. Dit ter dekking voor de extra uren die door de MER-OD worden ingezet. Het aantal boa-meldingen (klachten openbare ruimte) lag in 2020 een stuk hoger dan geraamd, deze trend is ook in het voorliggend UP2021 aangehouden; klachten worden overigens door de boa's opgepakt binnen hun reguliere gebiedsgerichte toezicht; geen significante wijzigingen in benodigde uren.
- **Juridische werkzaamheden:** in 2020 zijn minder bezwaren en beroepen ontvangen dan geraamd, en ook iets minder handhavingsbesluiten genomen. Dit is afwijkend van de jaren 2019 en eerder en lijkt op een tijdelijke ontwikkeling. In dit werkveld betreft het een vraag gestuurde productie, die jaarlijks kan fluctueren. Om die reden is de geraamde juridische capaciteit voor 2021 gelijk gehouden aan 2020;
- **Dienstverlening:** het aantal klantcontacten tussen burgers/bedrijven van de gemeente Maasgouw en de MER-OD lag in 2020 wederom hoger dan geraamd; er wordt vanuit gegaan dat de stijgende lijn in de bouwsector van de afgelopen jaren tot stilstand is gekomen. Om die reden is het aantal verwachte klantcontacten in het voortliggende UP'21 dan ook vastgesteld op het niveau van 2020.
- Daarnaast worden door of in opdracht van de gemeente Maasgouw projecten uitgevoerd, waarin kennis en capaciteit van de MER-OD wordt gevraagd. De daartoe benodigde uren zijn in het Uitvoeringsprogramma opgenomen. Het gaat om de projecten die zijn aangegeven in bijlage 1.

Met een totale geraamde urenbesteding van 4745 uur zijn de projecten mede de aanleiding voor de additionele dienstverlening van de MER-OD en de daarmee samenhangende additionele middelen die nodig zijn om het Uitvoeringsprogramma 2021 te kunnen realiseren. Belangrijk om te vermelden zijn de geschatte uren die nodig zijn bij het invoeren van de Omgevingswet en alle daarmee samenhangende werkzaamheden zoals implementatie van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, de implementatie van Squit 2020, het inrichten van werkprocessen, de inzet van een deelprojectleider bij de OD. Het gaat hier om een substantieel deel van de extra in te zetten uren (1550).

1.3 Met dit Uitvoeringsprogramma wordt bij de MER-OD de capaciteit geborgd die nodig is om de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, evenals de aangeduide projecten, te kunnen uitvoeren. Daarmee is inzichtelijk gemaakt welke kosten het uitvoeren van deze taken met zich meebrengt.

Er is berekend welke capaciteit nodig is om de wettelijke taken en de projecten te kunnen uitvoeren. Voor de wettelijke taken zijn hiervoor deels landelijke, deels door de RUD gehanteerde en deels lokaal ontwikkelde kentallen gebruikt.

2.1 Besluitvorming over de wijze van financiering van de door de gemeente Maasgouw van de MER-OD gevraagde extra uren (bovenop de bij de MER-OD beschikbare basisuren) is noodzakelijk om zekerheid te krijgen over de uitvoering van de taken die deze urenoverschrijding veroorzaken.

Door de gemeente Maasgouw worden van de MER-OD 4915 uur méér inzet gevraagd dan bij de MER-OD aanwezig is aan vaste formatie ten behoeve van de gemeente (peilmoment 2013). Een deel van deze extra vraag is een gevolg van het VVGB-project. Hiervoor zijn separate, geoormerkte middelen beschikbaar (€ 101.490) en voormalige Uitvoeringseenheid Roermond (€ 21.000). Daarnaast is reeds een projectbudget beschikbaar voor het project 'Aanpak onrechtmatige bewoning' (€ 20.000). Dit wordt reeds jaarlijks ter beschikking gesteld aan de MER-OD. Ook zijn er extra middelen opgenomen voor het Hondenbeleidsplan ad € 7.500. In de meerjarenbegroting van de MER-OD is rekening gehouden met extra uren voor het UP ad € 51.000. Daarnaast is er eenmalig in de begroting 2021 van Maasgouw aanvullend budget van € 100.000 opgenomen. In de paragraaf 'Financiën' wordt hier verder op ingegaan.

3.1 De financiële dekking is nodig om de werkzaamheden voor de Omgevingswet uit te kunnen voeren.

Eén van de projecten waarvoor veel uren van de OD gevraagd worden is de Omgevingswet. In deze werkzaamheden valt geen keuze te maken. Het gaat hier om de grootste wetswijziging ooit in dit vakgebied waar we als organisatie wel in mee moeten gaan. Bij deze werkzaamheden moet worden gedacht aan het aanpassen van werkprocessen, het implementeren van de nieuwe wetgeving in documenten en werkafspraken, het opleiden van medewerkers en het doorvoeren van allerlei organisatorische aanpassingen om de nieuwe wetgeving te kunnen uitvoeren.

Kanttekeningen:

1.1 Het Uitvoeringsprogramma bevat een raming van de benodigde capaciteit, die in werkelijkheid kleiner of groter zou kunnen blijken te zijn.

Het Uitvoeringsprogramma is een werkprogramma voor de MER-OD en de RUD Limburg Noord. Programmeren is voor een groot deel het gecalculeerd inschatten van een hoeveelheid te verwachten werkzaamheden. Een groot deel van de producten van de MER-OD zijn vraag gestuurd, met andere woorden: afhankelijk van de grootte van de klantvraag. In 2021 kan blijken dat er veel meer of minder werk te verrichten is. De berekende extra urenclaim van 4915 uur zou daardoor kleiner of groter kunnen uitvallen. Door de kwartaalrapportages/dashboards van de MER-OD worden de portefeuillehouders en indien gewenst het college zo uitvoerig en actueel mogelijk geïnformeerd over de voortgang van de werkzaamheden uit het Uitvoeringsprogramma, de vergelijking tussen prognose en werkelijkheid en de gevolgen voor de kosten. Tijdens of naar aanleiding van dit kwartaaloverleg hebben burgemeester en verantwoordelijk wethouder ook de gelegenheid om het Uitvoeringsprogramma bij te sturen en daar waar mogelijk te herprioriteren.

1.2 Niet alle wettelijk verplichte taken kunnen worden uitgevoerd. Er worden keuzes gemaakt op basis van risico's. Er is met andere woorden sprake van een bestuurlijk restrisico.

De MER-OD kan niet alle wettelijk opgelegde taken uitvoeren. Daartoe ontbreekt immers de benodigde personele capaciteit en het benodigde budget. Met gebruikmaking van een in 2016 regionaal ontwikkelde probleem- en risicoanalyse worden de taken geprioriteerd op basis van weging van risico's. In het Uitvoeringsprogramma worden de bestuurlijke restrisico's beschreven die voortvloeien uit de keuzes die zijn gemaakt in de taken die door de gemeente aan de MER-OD worden opgedragen. Het bestuurlijk restrisico is het voor bestuurders inzichtelijk gemaakte deel van de werkzaamheden waarvan de afgewogen keuze is gemaakt om deze werkzaamheden niet (geheel) uit te voeren.

Zo worden vanwege de beperkt aanwezige toezichtcapaciteit bijvoorbeeld niet alle verleende omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen ook daadwerkelijk gecontroleerd, maar slechts die bouwwerken met een substantieel risico: het bouwtoezicht concentreert zich op de risicovolle bouwwerken, zoals grote particuliere bouwplannen, utiliteits- en publieke bouw, en niet meer op de kleine particuliere bouwplannen.

Het milieutoezicht op de bedrijven gaat eveneens uit van een risicobenadering: prioritering bedrijfsbranches op basis van de risicoanalyse. En ook bijvoorbeeld de beschikbare uren van de boa's zijn gelimiteerd, hetgeen betekent dat er keuzes worden gemaakt in de werkzaamheden die worden uitgevoerd, ook hier op basis van risico's. Het bestuurlijk restrisico voor milieu- en boa-toezicht is overigens niet of nauwelijks gewijzigd ten opzichte van het restrisico in de afgelopen jaren.

Samenhang met andere Beleidsdocumenten:

nvt

Communicatie:

Het Uitvoeringsprogramma wordt ter kennisname aangeboden te worden aan de gemeenteraad. Verder wordt het Uitvoeringsprogramma na vaststelling binnen de gemeentelijke organisatie en de MER-OD bekend gemaakt op de daarvoor geëigende wijze (intranet, bespreking in teamoverleggen, etc.). Externe communicatie is niet aan de orde.

Financiën

- uurtarief
- Het uurtarief van € 79 is gebaseerd op het voor 2021 bestuurlijk vastgestelde RUD-tarief voor de uitwisseling van diensten. De MER-OD knoopt voor de berekening van de additionele middelen bij dit RUD-tarief aan.
- In het nu voorliggende Uitvoeringsprogramma 2021 wordt door de gemeente Maasgouw meer gevraagd dan kan worden afgedekt met de huidige in onze begroting beschikbare middelen. Financiering door de gemeente van deze extra kosten bij de MER-OD is een voorwaarde voor het kunnen uitvoeren van alle wettelijke taken en opgedragen projecten.
- Totaal benodigde extra uren voor UP 2021:
- Ten behoeve van projecten 4745 uur x € 79 = € 374.855
- Ten behoeve van WABO 170 uur x € 79 = € 13.430
- Totaal benodigd volgens raming UP 4915 uur x € 79 = € 388.285
- Correctie ivm T-2 afspraak (verlaagde vaste bijdrage obv output 2019) = € 10.715
- +
- **Totaal benodigd aan additionele middelen = € 399.000**
- Er is slechts gedeeltelijke dekking voor deze uitgaven aanwezig binnen de begroting van Maasgouw.

Bijdrage UP 2021 SC MER OD	€ 399.000
Dekking:	
VVGB budget (opgenomen in de MER OD bijdrage)	€ 101.500
Projectbudget onrechtmatige bewoning (opgenomen in de MER OD bijdrage)	€ 20.000
Begroting 2021 SC MER UP 2021 (aanvullend budget begroting 2021)	€ 100.000
Handhaving Hondenbeleid (structureel in begroting Maasgouw)	€ 7.500
Lagere bijdrage RUD LN (bijstelling bijdrage aan RUD LN voor 2021)	€ 22.000
Structurele middelen VVGB/projecten (voormalige bijdrage UE Roermond))	€ 21.000
Totaal beschikbare dekking	€ 272.000
Tekort dekking voor het UP 2021	€ 127.000

Er is nog een tekort van € 127.000 om dit UP volledig af te dekken. Binnen de begroting 2021 is er te weinig ruimte om het tekort van het UP 2021 aanvullend af te dekken. De post onvoorzien 2021 is door het amendement van de Raad bij de begrotingsbehandeling 2021 nagenoeg nihil (€ 2.500).

Dekking zou mogelijk plaats kunnen vinden uit een te verwachten hogere opbrengst WABO-leges. De raming voor 2021 van de WABO-opbrengsten is verhoogd tot € 349.500. De werkelijke ontvangsten over het jaar 2019 en 2020 bedragen € 434.300 en € 500.000 (Stand 25-11-2020). Een positief verschil tussen € 80.000 en € 150.000. Echter de ontwikkelingen van de legesopbrengsten 2021 is lastig in te schatten. Wel zien we de laatste jaren telkens een (veel) hogere opbrengst dan verwacht. Daarom is het reëel te verwachten dat de meerkosten van het UP2021 uit een mogelijke meeropbrengst van de Wabo leges afgedekt kunnen worden. Dekking van dit extra budget zal eerst (als voorschot) vanuit de algemene reserve plaats dienen te vinden. In een Prorap 2021 kan dan weer een bedrag terugvloeien in de algemene reserve indien er een positieve bijstelling van de bouwleges is.

Planning en uitvoering:

- Het Uitvoeringsprogramma bestaat ruwweg uit twee hoofdbestanddelen. Enerzijds zijn er de reguliere wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, anderzijds de specifieke lokaal gewenste projecten.
- De reguliere wettelijke taken worden het hele jaar onafgebroken uitgevoerd. Via de kwartaalrapportages wordt het college geïnformeerd over de voortgang van de vraag gestuurde en geplande werkzaamheden.
- Het tweede deel van dit Uitvoeringsprogramma betreffen de projecten. Alle grote projecten zijn uitgewerkt in concrete projectopdrachten en voorzien van een grove planning, de kleinere projecten zijn beschreven in het Uitvoeringsprogramma. Over de planning van alle projecten vindt afstemming plaats met de gemeente Maasgouw. De projecten - deels MER-breed, deels voor alleen de gemeente Maasgouw - zijn ook gevisualiseerd op het *UP2021-in-1-oogopslag*.

Bijlagen:

Bijlage 1: Projectenoverzicht 2021

Bijlage 2: Uitvoeringsprogramma 2021 MER-OD;

Bijlage 3: *UP2021-in-1-oogopslag*;

Team: Fysiek Domein